

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/94/2017
Identifikačné číslo spisu:	8614204541
Dátum vydania rozhodnutia:	06.12.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Edita Bakošová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:8614204541.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpenej advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovaným 1/ S., bývajúcemu v A., 2/ S., bývajúcej v P., zastúpenej JUDr. Dušanom Remetom, advokátom so sídlom v Prešove, Masarykova 2, o zaplatenie 3 025,52 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 6 C 187/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. novembra 2016 sp. zn. 8 Co 60/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalovaní majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 19. novembra 2015 č. k. 6 C 187/2014-163 zaviazal žalovaných 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 238,44 eur s 8,5 % úrokom z omeškania ročne od 14. júna 2013 do zaplatenia a vo zvyšku návrh žalobkyne zamietol. Žalovanému 1/ náhradu trov konania nepriznal, pretože si náhradu trov konania nevyúčtoval. Žalovanej 2/ priznal náhradu trov konania v sume 853,62 eur, na zaplatenie ktorých zaviazal žalobkyňu k rukám právneho zástupcu žalovanej 2/. Súd prvej inštancie konštatoval, že posudzovaná zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje nesprávny údaj o výške ročnej priemernej miere nákladov (ďalej len „RPMN“), ktorý je v zmluve uvedený vo výške 5,33 %, pričom ročný úrok je v zmluve uvedený vo výške 10,10 %. Hodnota RPMN nemôže byť nižšia ako ročná úroková sadzba a takýto nedostatok vo výške RPMN má podľa názoru súdu prvej inštancie ten istý dôsledok ako neuvedenie RPMN. Preto konštatoval, že v zmysle § 4 odsek 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“) je tento úver bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na to, že platby žalovaných nemali byť započítavané na úhradu úrokov a poplatkov, ale mohli byť v celom rozsahu započítavané iba na úhradu úverovej istiny, t. j. tej sumy, ktorú žalobca žalovaným reálne poskytol, súd prvej inštancie zaviazal žalovaných zaplatiť žalobcovi sumu len vo výške 238,44 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 28. novembra 2016 sp. zn. 8 Co 60/2016 rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej zamietajúcej časti potvrdil. Zároveň žalovaným priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd uviedol, že údaj o RPMN uvedený veriteľom v zmluve v rozsahu 5,33 % je na prvý pohľad nesprávny, vo vzťahu k spotrebiteľovi zavádzajúci, nezohľadňujúci zmysel a účel zavedenia povinného inštitútu RPMN do spotrebiteľských zmlúv t. j. informovať spotrebiteľa o celkovej výške nákladov spojených so spotrebiteľským úverom (úrokov vrátane všetkých poplatkov). Keďže uvedenie nesprávneho údajá RPMN je klamaním spotrebiteľa, nie je možné priznať takejto praktike miernejšie dôsledky ako tie, ktoré predpokladá § 4 ods. 2 písm. g/ ZoSÚ. Odvolací súd sa stotožnil so súdom prvej inštancie, že uvedenie takéhoto nesprávneho údajá je potrebné hodnotiť tak, ako keby údaj RPMN v zmluve uvedený nebol, pretože správny údaj o RPMN v zmluve absentuje. Konštatoval, že uvedenie nesprávneho údajá o RPMN je skutočnosťou, ktorá nemôže byť na ťarchu spotrebiteľa a je práve na dodávateľovi ako profesionálne vystupujúcom subjekte, ktorého povinnosťou je konať s odbornou starostlivosťou tak, aby spotrebiteľa nezavádzal a poskytol mu pravdivé informácie o poskytovanom úvere. Odvolací súd navyše dodal, že žalobkyňa ako dodávateľ si nespĺnila svoju zákonnú povinnosť, keď neuvedla sumy, počet a termín splátok úrokov v úverovej zmluve.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktoré odôvodnila poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), t. j. nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom v otázke, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Vyčítala odvolaciemu súdu nesprávnosť jeho právneho záveru, že úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu nesprávnej výšky RPMN v úverovej zmluve. Poukazovala na to, že RPMN bola vypočítaná podľa prílohy k ZoSÚ v znení platnom v čase uzavretia zmluvy o úvere, a teda v súlade so zákonom, a pokiaľ neskoršou novelou zákona bol tento výpočet zmenený, nemôže to byť jej na ujmu. Navyše dovolateľka uviedla, že Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS nestanovuje povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere amortizačnú tabuľku s presným rozpisom aká časť splátky pripadá na istinu, aká na úrok a aká na poplatky, a rovnako ani splatnosť splátok spotrebiteľa s odkazom na konkrétny dátum. Na základe uvedeného navrhuje, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie v časti napadnutej odvolaní a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaná 2/ vo vyjadrení k dovolaniu navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalobkyne podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C.s.p. ako neprípustné odmietol. Podľa jej názoru bola už dovolateľkou prezentovaná právna otázka vyriešená pred dovolacím súdom, a to v rozhodnutiach o iných dovolaniach žalobkyne, ako aj v celkovej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu v tzv. spotrebiteľských veciach (napr. sp. zn. 2 Cdo 245/2010). Žalovaná 2/ považovala dovolanie za neprípustné aj z dôvodu nesplnenia hodnotového (majetkového) cenzu zakotveného v § 422 C.s.p., keďže ustanovenie § 422 ods. 1 písm. b/ C.s.p. je viazané len na prípady, kedy dovolanie podáva „slabšia strana“, a nie dodávateľský subjekt. Z hľadiska dôvodnosti podaného dovolania žalovaná 2/ uviedla, že žalobkyňa si nespĺnila povinnosti zakotvené v § 4 ods. 2 písm. a/ a g/ ZoSÚ, keďže neinformovala spotrebiteľa o tom, aké celkové náklady budú skutočne spojené s poskytnutím úveru, a tiež z dôvodu absencie ďalších náležitostí v spotrebiteľskej zmluve.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

6. V zmysle § 422 ods. 1 písm. a/ a b/ C.s.p. dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy a v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa

neprihliada. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

7. Citované ustanovenie obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie vecí tzv. majetkovým cenom (ratione valoris). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú spory s ochranou slabšej strany, keď, vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenový znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia. To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie vecí možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy.

8. V predmetnej veci bol dovolaním napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej o peňažnom plnení vo výške 2787,08 eur (neberúc do úvahy príslušenstvo uplatnenej pohľadávky). Výška minimálnej mzdy v čase podania žaloby (19. augusta 2014) bola 352,- eur (podľa § 1 písm. a/ Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 321/2013 Z.z.). Odvolací súd teda rozhodoval v dovolaní napadnutom výroku o peňažnom plnení neprevyšujúcom desaťnásobok minimálnej mzdy (3 520,- eur). Prípustnosť dovolania žalobkyne bola preto v zmysle § 422 ods. 1 písm. a/ C.s.p. vylúčená.

9. I keď v preskúmvanej veci išlo o tzv. spotrebiteľský spor, teda spor s ochranou slabšej strany, pre posúdenie prípustnosti dovolania neprichádzalo do úvahy uplatnenie nižšieho majetkového cenového zníženia v sporoch s ochranou slabšej strany je totiž podľa dôvodovej správy k C.s.p. zvýšená procesná ochrana slabšej strany, ktorou je v spotrebiteľskom spore spotrebiteľ. Táto zvýšená procesná ochrana spočíva v sprístupnení dovolania i pri nižšej sume peňažného plnenia. Znížený majetkový cenový zníženie sa teda v spotrebiteľskom spore uplatní, ak dovolateľom je neúspešný spotrebiteľ. Pokiaľ je však dovolateľom neúspešný dodávateľ, pre posúdenie prípustnosti dovolania platí majetkový cenový zníženie vo výške desaťnásobku minimálnej mzdy. Táto interpretácia neodporuje princípu rovnosti zbraní, pretože je všeobecne známou skutočnosťou, že rovnosť subjektov je v určitých sporoch (vzhľadom na postavenie strán) len fikciou, na ktorú zákonodarcovia v C.s.p. reagovali tzv. pozitívnou diskrimináciou, t. j. osobitnou právnou úpravou sporov s ochranou slabšej strany. Za takéto spory sa považujú spotrebiteľské spory, antidiskriminačné spory a individuálne pracovné spory (§ 290 až § 323 C.s.p.), pričom slabšou stranou v nich je spotrebiteľ, zamestnanec a diskriminovaný. Ochrana slabšej strany spočíva v tom, že sa jej priznáva viac práv za účelom docieľenia rovného postavenia s druhou stranou sporu, a teda dôsledného naplnenia princípu rovnosti zbraní.

10. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako neprípustné odmietol.

11. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalovaných rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

12. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.